

Vì sao Việt Nam có nhiều tôn giáo nhưng ít xung đột?

ISSN: 2734-9195 13:30 22/05/2026

Dù Phật giáo, Nho giáo, Lão giáo hay tín ngưỡng dân gian, người Việt có xu hướng dung hòa thay vì xung đột tôn giáo. Nhiều học giả cho rằng đây là nét đặc biệt của văn hóa Việt.

Bộ sách "Tôn giáo khái luận" do NXB Tổng hợp TP.HCM xuất bản. Ảnh: Đức An.

Theo Con đường tam giáo Việt Nam - Từ khởi nguyên đến đầu thế kỷ XX của nhà nghiên cứu Huệ Khải, người Việt từ lâu sống trong không gian tín ngưỡng đa dạng, nơi Phật giáo, Nho giáo, Lão giáo và tín ngưỡng dân gian cùng tồn tại. Người dân có thể đi chùa, thờ cúng tổ tiên nhưng đồng thời vẫn chịu ảnh hưởng của tư tưởng Nho giáo trong đời sống hàng ngày.

Đây cũng là chủ đề xuất hiện trong nhiều tác phẩm thuộc tủ sách "Tôn giáo khái luận" do NXB Tổng hợp TP.HCM phát hành, gồm các sách của Trần Trọng

Kim, Nguyễn An Ninh, Đào Duy Anh hay Huệ Khải.

Tác giả Huệ Khải cho rằng người Việt có hơn 2.000 năm tiếp nhận văn hóa tâm linh từ hai dòng ảnh hưởng lớn là Ấn Độ và Trung Hoa. Quá trình này hình thành quan niệm “Tam giáo đồng nguyên”, tức Nho, Lão, Phật có thể cùng tồn tại trong một đời sống tinh thần chung.

Theo đó, “dân tộc Việt có khả năng nhận thức được một nguyên lý chung tàng ẩn sau lớp hình tướng khác nhau của các tôn giáo”. Vì thế, “tuy có nhiều tín ngưỡng, Việt Nam chẳng hề xảy ra chiến tranh tôn giáo”.

Theo nhiều nhà nghiên cứu, chính khả năng tiếp nhận, dung hòa thay vì tuyệt đối hóa niềm tin đã khiến đời sống tôn giáo ở Việt Nam ít mang tính đối kháng. Các tôn giáo ngoại lai khi vào Việt Nam thường được điều chỉnh để hòa cùng tín ngưỡng bản địa thay vì loại trừ lẫn nhau.

Theo một góc nhìn khác, chí sĩ Nguyễn An Ninh ở tác phẩm tôn giáo lại phản đối mạnh mẽ mê tín dị đoan - tệ nạn bắt nguồn từ những sinh hoạt tôn giáo chưa chính thống. Ông cho rằng những cộng đồng chìm trong dị đoan thường dễ bị thao túng và trì trệ. “Bao nhiêu đầu óc tin dị đoan là bao nhiêu đầu óc không có thể tìm một điều gì mới mẻ lợi ích cho nhân loại”, ông viết.

Tác giả: **Đức An**

Nguồn link: <https://znews.vn/vi-sao-viet-nam-co-nhieu-ton-giao-nhung-it-xung-dot-post1649513.html>